

Gemeenteraad 20 juni 2019,

Agendapunten Jaarverslag 2018, Bestuursrapportage 2019 en Nota Kader

Betoog Fred Emmerik

(opmerking de letter K staat voor 1.000)

Voorzitter, aanwezigen en luisteraars,

Gaat het broodje kaas van de gemeente onze inwoners redden. Nee, en net zo min de andere bezuinigingsmaatregelen die via een kaasschaaf zijn verzameld.

We hebben er in 2018 een potje van gemaakt. Ondanks een impuls van een paar miljoen van onze algemene reserves en bijna een miljoen nacalculatie van het rijk, hebben we 2018 afgesloten met een verlies van 1,8 miljoen.

En dan volgens onze accountant:

- In 2014 hadden we nog 16 miljoen op ons spaarbankboekje en nu zitten we op 2,9 miljoen. Beneden de ondergrens die wijzelf altijd hebben getrokken.
- Ons weerstandsvermogen is fors afgenomen.
- Voor een claim in relatie tot Dommelkwartier is geen voorziening getroffen.
- Onze solvabiliteit ligt ver, heel ver onder het landelijk gemiddelde.
- Het exploitatierisico op het project Lage Heide is aanzienlijk.
- De voorziening voor groot onderhoud gebouwen is op dit moment niet volledig.
- De voorziening groot onderhoud wegen moet nog volledig gewaardeerd worden

Voorzitter, er is op de keper beschouwd maar één conclusie mogelijk: Valkenswaard lijkt hard op weg om een artikel 12 gemeente te worden.

Wethouder Geldens vindt volgens een artikel uit het ED 'zorgelijk' een te zwaar woord voor de financiële positie. Hij spreekt liever in weertermen: 'geen tsunami, maar wel 'donkere wolken' en 'zwaar weer'. Bij zwaar weer wordt vaak al een code oranje of rood gegeven. Dat heeft de wethouder volgens ons niet begrepen. Wethouder: ons huishoudboekje is **wederom** niet op orde met bijna desastreuze gevolgen.

Hoe breng je financiën volgens ons op orde?

1. Simpel door minder geld uit te geven, zoals dat voor iedereen geldt die het eventjes niet heeft.
2. Door bijvoorbeeld meer inkomsten te genereren.
3. Door te sparen. Dus als je wat geld hebt, geef het dan niet meteen volledig uit.
4. Door goed te kijken of het personeelsbestand en de inhuur wel nodig zijn.
5. En dan kan je er ook nog voor kiezen om bestemmingsreserves over te hevelen naar de algemene reserves.

Maar wat doet het college?

U gaat met een kaasschaaf over de posten van 2019, 2020 en later. U rekent zichzelf rijk. U neemt bewust risico's die in een handomdraai uw dunne plakjes kaas verslinden. Ik verwijs naar de cursief gedrukte teksten in de Nota Kaders en de PM posten uit de Bestuursrapportage. Toch een enkel

voorbeeld: de PM post voor salarisverhogingen die al snel kan leiden tot een kostenpost van tussen de 200K en 300K. Ik noem de PM post van de Meicirculaire die, naar nu bekend is, een verlies meebrengt van 209K. Ik noem de heel erg positief gekozen bedragen voor het Sociaal Domein en de gehoopte uitstroom van statushouders van uitkering naar werk.

Werkkapitalen van afdelingen worden tot een absoluut en bijna onwerkbaar minimum gebracht. Lasten worden niet of nauwelijks verhoogd t.b.v. onze begroting. Ja, 15% verhoging van de afvalstoffenheffing, maar dat geld gaat rechtstreeks naar Cure. OZB gaat met 4% omhoog, waarin ook de jaarlijkse indexering zit. En er is één project dat u beëindigd, namelijk het opstellen van een plan m.b.t. de Schaapsloop. En dan durft wel een wensenlijst neer te leggen, waarin u bijvoorbeeld vraagt om 100K om toch camera's op de Schaapsloop te kunnen plaatsen.

Hoe realistisch kun je zijn. En na deze lange opsomming heb ik het nog niet over de grondwaarde van Dommelkwartier, de dreiging vanuit de rechtszaak Dommelkwartier, de kosten die nog gaan komen in het kader van de 0+ maatregelen en de kapitaalslasten voor het project Dommelland.

Met de kaasschaaf en enkele posten vindt het college uiteindelijk 1 miljoen euro. Maar zet daar het ingecalculerde verlies voor 2019 tegenover en de 209K uit de meicirculaire en we zakken nu al verder in de min. Voorzitter, bij een beetje tegenwind zijn de middelen voor 2019 en de bezuinigingen voor 2020 dus al weer verdampt. En Dommelkwartier lijkt ook op een fiasco uit te draaien. En wat wij u daarbij kwalijk nemen is dat u verzwijgt, **nee zelfs tegenspreekt** dat in de dagvaarding van 30 april jl. bedragen worden genoemd. Of we die zaak nu winnen of niet, maar uw bewuste misleiding is een politieke doodzonde. Uw bewuste misleiding had voor ons in een eerder stadium misschien wel kunnen leiden tot een goed overleg m.b.t. de financiën. U hebt ons die kans niet gegeven en de inwoners van Valkenswaard daarmee zwaar te kort gedaan. Daarom een motie van wantrouwen aan de drie wethouders die dadelijk wordt ingediend.

Wat doet u niet?

College u zet geen echte stappen. U neemt geen echte maatregelen. U maakt geen keuzes en zadelt de gemeenschap op met een groot risico. U blijft onder verantwoording van de wethouder van financiën de zachte heelmeeester die uiteindelijk verantwoordelijk is voor stinkende wonden. En dat neemt Samen voor Valkenswaard u echt kwalijk. U kijkt niet naar het totale personeelsbestand. U kijkt niet naar het beëindigen van inhuur. U beëindigt geen projecten. U stopt niet met de voorbereiding van projecten. Kijk bijvoorbeeld naar het Wilhelminapark. En u baseert besparingen op het gebied van het Sociaal Domein van ruim 400K in 2019 **en** in 2020 op een verwachtingspatroon met de nodige vraagtekens.

Voorzitter, als je graag in beeld bent als bestuurder dan moet je ook de keerzijde van de medaille kennen. Je kunt niet alleen mooie verhalen ophangen, zoals de wethouder dat o.a. deed bij aanvang van de commissievergadering van 6 juni. En dan moet je als wethouder ook niet zeggen dat je in de voorbereiding van de Nota kaders hebt gekeken naar de effecten van de afschaffing van toeristenbelasting, als je ons gisteren laat weten dat een dergelijk onderzoek nu pas loopt. En ook niet mede bevestigen dat er geen bedragen in een dagvaarding staan. Als penningmeester van Valkenswaard diende de wethouder van Financiën maatregelen te treffen.

Bij de behandeling van het jaarverslag een jaar geleden gaf de portefeuillehouder nog aan dat we nu onze algemene reserves op peil moeten brengen. Nou dat is dus niet gelukt. Wij hebben er, gezien de resultaten, het uitblijven van echte maatregelen en de opvatting van de wethouder geen vertrouwen meer in dat het onder zijn bewind nog goed komt. Voor Samen voor Valkenswaard is zijn eindpunt bereikt. **Wat de raad ook mag beslissen**, wij als Samen voor Valkenswaard willen niet langer meer

meewerken aan een verder financiële teloorgang van Valkenswaard. Om voorgaande redenen zal ik dadelijk een motie indienen, waarin we de wethouder vragen zijn portefeuille in te leveren en diens gevolg ook op te stappen.

Voorzitter, aanvullend. Soms moet je voorstellen durven doen die impopulair zijn. Wij zullen daar niet voor weg lopen. Wij gaan daarom middels een motie voorstellen doen met de nadrukkelijke opmerking dat wij de oplossing op **ALLE** terreinen zoeken. Op alle fronten de broeksriem aantrekken. En we doen dat na ambtelijk overleg middels een motie, omdat de lopende verplichtingen niet geheel duidelijk zijn.

Wij verzoeken u dan ook:

1. nog eens goed te kijken naar de personele bezetting.
2. een aantal middelen uit de bestemmingsreserves over te hevelen naar de algemene reserve.
Dan hebben we het over:
 - a. *97k van de veiligheidsvloeren bij ondergrondse containers*
 - b. *117k van de verkeersregelinstallatie Nieuwe Waalreseweg. Breng de kosten maar onder bij de 0+ maatregelen. Daar is nog een grote pot over.*
 - c. *Illuminatie van de Markt t.w.v. 92k schrappen we.*
 - d. *Het ommetje en het fietspad van de Malpie t.w.v. 1.113k schrappen we. Als we het over deelprojecten van Dommelland gaan hebben, gaan we zien wat nuttig is, maar vooral ook haalbaar.*
 - e. *We romen de reserves voor beeldende kunst af met 50k*
 - f. *We romen de reserves voor speeltoestellen af met 200k*
3. Sommige wensen te schrappen, wat onder andere geldt voor:
 - a. De kinderraad
 - b. Het renovatieproject rond en op het Wilhelminapark.
 - c. De camera's voor de Schaapsloop
4. enkele heffingen te verhogen, namelijk:
 - a. OZB niet met de voorgestelde 4% maar 6% *hetgeen 450k oplevert*
 - b. Parkeerheffingen met 10% *hetgeen ongeveer 70k oplevert*

Voorts zullen wij een motie indienen om te kijken of leegstandsbelasting in relatie tot winkelpanden haalbaar is. Zo willen we de winkels weer gevuld krijgen en als eigenaren dat niet willen, dan dragen ze maar bij aan onze financiën.

Fred Emmerik